

PSINKA (32) *sb f*

psinka (2), **psinki** *pl t* [*w znac. II.*] (30).

sg N psinka (1). $\diamond$ *I* psinką (1). $\diamond$ *pl N* psinki (18). $\diamond$ *G* psinek (8). $\diamond$ *D* psink(a)m (1). $\diamond$ *A* psinki (3).

Sł stp: psinki, *Cn*: psinki, *Linde XVIII w.*: psinki.

I. Dem. od „psina” (2) :

1. *Od znac.* ‘mały pies, szczenię’ (1) : *Catulus* – Pięszek. *Catellus* – Późinka, późiątko. *Calep* 173a.

2. *W zwrocie*: »zasłonić oczy psinką« = *nie odczuć wstydu* (1) : (*nagł*) Niewierny. (–) Poćciwość tę rozmyślając/ Pewnie iako w lefie zaiąc/ Też musi być żyw łóżinką/ Zafłoniwży oczy psinką. *RejZwierc* [233].

II. bot. »psinki« (30) :

1. *Roślina z rodziny psiankowatych (Solanaceae)* (28) : Pfinke/ polna łzczeń/ tobołki/ roża. [...] ty wżytki możefz polpołu złożyć według woley twej. *FalZioł* V 96, II 18a, V 39v, 40v [2 r.]; Dobrze też psinki wtłukły wlać koniowi w gárdło *SienLek* 173v, 66v, 117.

Wyrażenie: »psinki ziele« (1): Też pfinke ziele ftłuczone/ á na czoło przyłożone famy/ albo z ocztem/ odeymuią bolenie głowy. *FalZioł* V 75v.

a. *Solanum nigrum L. (Rost)*; *psianka, półkrzew; solatrum Murm, Mymer*¹; *solanum, cucubalum, strumun, strychnos Cn* (13) : *Murm* 114; *Mymer*¹ 18v; Też na gorące ładzele Pfinke ftłuczone z ocztem/ przyłoż ná ładzel zapalony á ognifly/ pomocz vznałz. *FalZioł* I 123a; Na trędowną twarz Wodka z korzenia pfinke, pfię^g ięzyku kwiatkow Bobowych wżytkiego po garzłci/ Camphory pol łota łtartej, zetrzeć to wżitko łpołem á potym wypalić *FalZioł* II 16a, +4d, I 122c, d [2 r.], 123b; *SienLek* 146, 224, Xxx3v; *Solanum* – Pfinke, pfię wisnie. *Calep* 988b; [SzymŁowEnch ꝛv].

b. *Physalis Alkekengi L. (Rost)*; *miechunka, bylina; manicon, perisson Calep* (6) : *Alkakenge*: *Alkij Pfiijnkij Mychonkij. FalZioł* I 6a, I 6b, 6 źp; *Perisson* – Pfinke, pfięwifnie. *Calep* 783a, 635b.

Zestawienie: »włoskie psinki« (1): Dobré też kthemu lékárftwo Włofkich psinek wżiác ze cztery/ á w winie ié rołtárłzy dáć chorému pić z Winem. *SienLek* 132.

2. *Buxus sempervirens L. (Rost)*; *bukszpan, krzew z rodziny bukszpanowatych (Buxaceae)* (2) :

Zestawienie: »czerwone psinki« [*szyk 1:1*] (2): *Bukłzpan/ Buxus*, [...] Czerwone psinki. *SienLek* 210, Xxx3v.

3. [Roślina niezidentyfikowana:

Zestawienie: »wodne psinki«: *Pierz w támtey łtronie rołćie niemałem iako wodne psinki: wżákze liłt wiefłzy/ á w koło zębkowáty HistFort* Iv.]

Cf [PIESACZEK], PIESECZEK, PIESIEK, PSIAŁTKO, [PSIĘ]